

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра культурології та українознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан III медичного
факультету, доцент
Шишкін М.А.
« 01 » листопада 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Підготовки _____ магістра _____

Галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

Спеціальність _____ 227 Фізична терапія, ерготерапія _____

Спеціалізація _____ 227.1 Фізична терапія _____

Освітньо-професійна програма _____ Фізична терапія _____

Професійна кваліфікація _____ Фізичний терапевт _____

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Студентської ради Протокол № <u>03/10</u> від « <u>27</u> » <u>листопада</u> 20<u>22</u>р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Спільної Вченої ради медичних та міжнародних факультетів Протокол № <u>2</u> від « <u>01</u> » <u>листопада</u> 20<u>22</u>р.
--	---

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: д.філол.н. Гребенюк Тетяна Володимирівна

e-mail: grebeniuk.t.v@zsmu.edu.ua

Кафедра: культурології та українознавства

Адреса: м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 24

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Академічна доброчесність»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 10, практичних занять – 20, СРС – 60).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни:

Вивчення здійснюється протягом 3 семестру на другому курсі навчання в магістратурі, кафедра культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити : курси «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Методологія і організація наукових досліджень», фахові курси з фізичної терапії.

Постреквізити: «Технологія планування, виконання та захисту дисертаційного дослідження» на третьому (освітньо-науковому) рівні навчання.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Академічна доброчесність» є одним із курсів за вибором програми підготовки магістрів спеціальності «Фізична терапія».

Навчальний курс спрямований на формування у студентів уявлень про основні принципи академічної доброчесності, про форми проявів академічної нечесності та запобігання їм, що є необхідною умовою для самостійної творчої науково-дослідницької й викладацької роботи. Підготовка з дисципліни повинна стати базою для продовження навчання в аспірантурі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування культури академічного письма й викладання та навчання в закладі вищої освіти з урахуванням основних принципів академічної доброчесності, моральні та правові аспекти наукової та освітньої діяльності в контексті вимог до дотримання академічної доброчесності в Україні.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна:

ІК. Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії відповідно до спеціалізації.

Загальні:

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.ЗК.2. Здатність застосовувати набуті професійні знання у практичній діяльності у стандартних і нестандартних ситуаціях.
- ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 07. Здатність працювати автономно.
- ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- СКфт 06. Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії.

- СКфт07. Здатність здійснювати викладацьку діяльність (зокрема, як керівник/методист/супервізор клінічних практик).
- СКфт 08. Управляти робочими, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.

МАТРИЦЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
ЗК.01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+	+	+
ЗК.02	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	+	+	+	+
ЗК.05	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	+
ЗК. 07	Здатність працювати автономно.	+	+	+	+
ЗК. 08	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+	+	+
СКфт 06	Здатність провадити наукову діяльність у сфері фізичної терапії.	+	+	+	
СКфт07	Здатність здійснювати викладацьку діяльність (зокрема, як керівник/методист/супервізор клінічних практик)	+	+	+	+
СКфт08	Управляти робочими, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів	+	+	+	+

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни:

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів магістратури з основними принципами академічної доброчесності в закладах вищої освіти; формування у них засад академічної культури й етики; забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами, володіння якими є необхідним для дотримання вимог доброчесності при виконанні наукової кваліфікаційної роботи магістра.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати уявлення про роль і місце академічної доброчесності у науковій і освітній діяльності;
- ознайомити студентів магістратури з нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності;
- сформувати уміння застосовувати отримані знання зі сфери академічної доброчесності у навчальній та виховній роботі;

- сприяти формуванню навичок коректної роботи з джерелами інформації та адекватного покликання на них у процесі кваліфікаційного наукового дослідження магістра;
- надати інформацію про механізми контролю за дотриманням принципів та правил академічної культури й чесності.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Тема 1. Визначення академічної доброчесності. Причини сучасної глобальної кризи у сфері академічної доброчесності.

Змістове наповнення поняття «академічна доброчесність» у законі Про вищу освіту. Особливості реалізації вимог академічної доброчесності у закладі вищої освіти медико-фармацевтичного профілю. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності в Україні та ЗДМУ. Складові поняття академічної доброчесності. Академічна культура як складова академічної доброчесності.

Закон України «Про авторське право та суміжні права». Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Закон України «Про освіту». Закон України «Про вищу освіту». Принципи академічної доброчесності в «Європейській хартії дослідників» (“The European Charter for Researchers”). «Європейський кодекс академічної доброчесності» (“The European Code of Conduct for Research Integrity”).

Тема 2. Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво. Академічний саботаж.

Фабрикація даних – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях. Фальсифікація даних як свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень. Різновиди фабрикації та фальсифікації даних у медичних і фармацевтичних наукових дослідженнях. Шляхи виявлення фабрикації та фальсифікації даних. Способи запобігання фабрикації й фальсифікації й покарання за них. Хабарництво: форми вияву, способи боротьби з явищем та запобігання йому. Академічний саботаж: форми вияву, шляхи запобігання.

Тема 3. Поняття плагіату. Його різновиди. Плагіат у науковій діяльності.

Визначення плагіату. Навмисний і ненавмисний плагіат. Основні різновиди академічного плагіату: дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело, використання інформації з певного джерела без посилання на нього, перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами. Самоплагіат у науковій діяльності. Способи виявлення плагіату. Шляхи запобігання плагіату в медико-фармацевтичних дослідженнях. Відмінність академічного плагіату й помилок цитування.

Тема 4. Коректна робота з джерелами наукового дослідження. Шляхи запобігання науковому плагіату.

Правила покликань на наукові тексти, види їх порушень. Правила введення цитати в текст. Вимоги до перефразування тексту джерела в наукових працях. Коректне оформлення перекладу наукових текстів. Ознаки академічного плагіату. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах. «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (2018) як інструктивний документ для викорінення явища плагіату в науці. Система покарань і санкцій, які вживаються в Україні щодо випадків академічного плагіату.

Тема 5. Академічна недоброчесність у освітньому процесі. Історія вивчення проблеми й боротьби з нею.

Основні форми порушення академічної доброчесності в освітньому процесі закладів вищої освіти: списування, обман, хабарництво, необ’єктивне оцінювання, професорська нечесність. Історія боротьби з порушеннями академічної доброчесності в освіті. Зміни характеру порушень академічної доброчесності в сучасному закладі вищої освіти внаслідок інформатизації та діджиталізації освітнього середовища. Виховання культури навчання й викладання в закладах вищої освіти.

Тема 6. Плагіат у освітньому процесі. Плагіат у викладацькій та навчальній діяльності.

Основні вияви плагіату в освітньому процесі: відсутність посилання на джерела інформації, використовуваної в навчальному процесі; некоректне посилання на неї, надання недостовірної інформації про методики досліджень та власну педагогічну діяльність; відсутність контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти; толерантне ставлення до використання плагіату в їхніх роботах. Механізми встановлення факту плагіату в навчально-методичній діяльності професорсько-викладацького складу закладу вищої освіти. Нормативно-

правові засади попередження плагіату у викладацькій діяльності. Причини поширеності плагіату в роботах здобувачів вищої освіти. Основні різновиди плагіату в навчальній діяльності. Механізми встановлення факту плагіату в роботах здобувачів вищої освіти. Формування у здобувачів вищої освіти системи мотивації до навчання, яка виключає використання плагіату. Різновиди обману в діяльності викладача вищої школи. Способи запобігання обману. Хабарництво як надання (отримання) учасником освітнього процесу коштів, майна, послуг або пільг з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі. Причини хабарництва. Способи боротьби з хабарництвом. Необ'єктивне оцінювання як свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти. Способи запобігання необ'єктивному оцінюванню.

Тема 7. Порухення принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: обман, списування.

Обман у освітньому процесі як надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності чи організації освітнього процесу. Різновиди обману. Способи запобігання обману. Причини списування. Способи запобігання списуванню. Узгодження викладачем (і закладом вищої освіти) обсягу навчальних завдань із виділенням на їх виконання навчальним планом як спосіб запобігання списуванню й іншим формам академічної недоброчесності. Індивідуалізація завдань як шлях запобігання списуванню в процесі навчальної діяльності.

Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю в освітньому процесі.

Відповідальність за порушення академічної доброчесності професорсько-викладацьким складом ЗВО і здобувачами вищої освіти. Заходи щодо попередження порушень академічної доброчесності. Просвітницька й виховна робота в системі запобігання порушень. Функціонування комісії з питань академічної доброчесності у закладах вищої освіти. Проведення опитувань учасників освітнього процесу як інструмент боротьби з академічною нечесністю.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Очна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Академічна доброчесність у науковій діяльності				
Тема 1. Визначення академічної доброчесності. Причини сучасної глобальної кризи у сфері академічної доброчесності	10	2	2	6
Тема 2. Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво. Академічний саботаж	10	2	2	6
Тема 3. Поняття плагіату. Його різновиди. Плагіат у науковій діяльності	10	2	2	6
Тема 4. Коректна робота з джерелами наукового дослідження. Шляхи запобігання науковому плагіату	15		4	11
Тема 5. Академічна недоброчесність у освітньому процесі. Історія вивчення проблеми й боротьби з нею	10	2	2	6
Тема 6. Плагіат у освітньому процесі. Плагіат у викладацькій та навчальній діяльності	15		4	11
Тема 7. Порухення принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: обман, списування	10	2	2	6
Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю в освітньому процесі	10		2	8
Разом за змістовим модулем 1	90	10	20	60

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення академічної доброчесності. Причини сучасної глобальної кризи у сфері академічної доброчесності	2
2	Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво. Академічний саботаж	2
3	Поняття плагіату. Його різновиди. Плагіат у науковій діяльності	2
4	Академічна недоброчесність у освітньому процесі. Історія вивчення проблеми й боротьби з нею	2
5	Порушення принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: обман, списування	2
	РАЗОМ	10

Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення академічної доброчесності. Причини сучасної глобальної кризи у сфері академічної доброчесності	2
2	Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво. Академічний саботаж	2
3	Поняття плагіату. Його різновиди. Плагіат у науковій діяльності	2
4	Коректна робота з джерелами наукового дослідження. Шляхи запобігання науковому плагіату	4
5	Академічна недоброчесність у освітньому процесі. Історія вивчення проблеми й боротьби з нею	2
6	Плагіат у освітньому процесі. Плагіат у викладацькій та навчальній діяльності	4
7	Порушення принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: обман, списування	2
8	Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю в освітньому процесі	2
	РАЗОМ	20

6. Самостійна робота студента

Тема	Кількість годин
Тема 1. Визначення академічної доброчесності. Причини сучасної глобальної кризи у сфері академічної доброчесності	6
Тема 2. Фабрикація й фальсифікація даних у науці: визначення, витоки, способи виявлення. Хабарництво. Академічний саботаж	6
Тема 3. Поняття плагіату. Його різновиди. Плагіат у науковій діяльності	6
Тема 4. Коректна робота з джерелами наукового дослідження. Шляхи запобігання науковому плагіату	11
Тема 5. Академічна недоброчесність у освітньому процесі. Історія вивчення проблеми й боротьби з нею	6
Тема 6. Плагіат у освітньому процесі. Плагіат у викладацькій та навчальній діяльності	11
Тема 7. Порушення принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти: обман, списування	6
Тема 8. Шляхи боротьби з академічною недоброчесністю в освітньому процесі	8
РАЗОМ:	60

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

- Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність : навчальний посібник для студентів 1-го курсу всіх спеціальностей медичних та фармацевтичних факультетів. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с.
- Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А.Є. Артюхова, І.О. Дегтярьової. Дніпро :

ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.

3. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : 2019. 130с.
4. Довідник з академічної доброчесності / уклад. : В.Г. Гур'янова,
5. Л.Т. Ониксимова, Н.В. Поберій; за заг. ред. Т. О. Маринич. Суми: Сумський державний університет, 2018. 24 с.
6. Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с.
7. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Упорядники матеріалів:
8. В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. 2019. Електронне видання. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cxxq9/view
9. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.

Додаткова

1. Артёмов П., Пак І. Академічна нечесність як елемент академічної культури українського студентства: результати емпіричних досліджень. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». 2017. № 37. С. 234–240.
2. В Україні фіксують хабарництво у вишах, – експерт. Освіта.ua. 11.07.2016 року. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://osvita.ua/consultations/51795/>
3. Гудстейн Д. Обман в науці. Морфологія. 2007. 1, № 4. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://morphology.dp.ua/_pub/sno/metodology/met02.pdf
4. Дворжакова Владіміра, Сморчка Іржі, Видлакова Матина. Рекомендації для покращення якості вищої освіти в Україні. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/>
5. Енциклопедія освіти / Академія пед. наук України; головний редактор. В.Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Заброда Д. Г. Державна антикорупційна політика в Україні: теорія, правова основа, інституціоналізація : монографія. Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Сімф. : Крим навчпеддержвидав, 2013. 367с.
7. Ільчишин Н. М. Загальні принципи методології оцінювання. Імідж сучасного педагога. № 3 (180) 2018. С. 9–13.
8. Іщенко Н.Г. Жанрова палітра наукової комунікації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2014. Випуск 42. С. 67–69.
9. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. посіб. К.: Академія, 2007. 360 с.
10. Майже 60 студентів виключили з Гарварду за списування на іспитах. Українські новини. 02 Лютого 2013 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://ukranews.com/ua/news/179895-mayzhe-60-studentiv-vyklyuchyly-z-garvardu-za-spysuvannya-na-ispytakh>
11. Мельниченко А. Кодекс честі як інструмент дотримання академічної чесності науковця і освітянина. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Київ: Таксон, 2016. С. 171–183
12. Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/>
13. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. Науковотехнічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb
14. Нестеренко Ксенія. Феномен «Доктора Пі»: як ЗМІ та чиновники видали шахраю ліцензію на вбивство. УНІАН. Інформаційне агентство. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.unian.ua/society/884757-fenomen-doktora-pi-yak-zmi-ta-chinovniki-vidali-shahrayu-litsenziyu-na-vbivstvo.html>
15. Ніколаєв Євген. Як просувати цінності академічної доброчесності в українських університетах? Освітня політика. 09.02.2018 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/YAk-prosuvati-czinnosti-AD-u->

vishah.pdf

16. Німецький міністр подала у відставку після втрати наукового ступеня Українська правда. 9 лютого 2013. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/news/2013/02/9/6983197/>
17. Онищенко Оксана. Чому студенти списують. Дзеркало тижня. Випуск № 24, 22–25 червня 2019 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/chomu-studenti-spisuyut-315210_.html
18. Охорона авторського права в Україні. ОсвітаUA. 2010. Субота, 30 січня. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/11257/>
19. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (29.10.2019 року). Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%b4%d0%b5%d0%bc%d1%96%d1%87%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%be%d0%b1%d1%80%d0%be%d1%87%d0%b5%d1%81%d0%bd%d1%96%d1%81%d1%82%d1%8c/>
20. Сазик Володимир. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? Освітня політика. Портал громадських експертів. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://education-ua.org.ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>
21. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2015. 221 с.
22. Семенов О.М., Семеніхіна О.В., Безуглий Д.С. Формування академічної культури майбутніх педагогів-дослідників в умовах цифрового творчого середовища як наукова проблема. Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Том 62, № 6. С. 240–252. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewFile/1917/1286>
23. Слободянюк О. М. Стан дослідження проблеми забезпечення академічної доброчесності у вищій освіті України. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2019. Випуск 70. С. 236–240.
24. Сорока Михайло. Чудо-промені видатного українця. Іван Пулюй. Укрінформ. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2867756-cudopromeni-vidatnogo-ukrainca-ivan-puluj.html> 02.02.2020
25. Стадний Єгор. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0ByYt3wkv0LOAd282OEtWaTJwX1U/view>
26. Стеченко О. В. Проблема академічної чесності в навчальному процесі та науці: досвід Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Медична освіта. 2016. № 3. С. 93-98
27. Студенти КНЕУ зафіксували, як їм продають шпаргалки біля гуртожитка. ВІДЕО. Українська правда. 10 січня 2017. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/society/2017/01/10/222064/>
28. Федорченко Юрій. Академічна недоброчесність у вищій школі як системна проблема. Освітня політика. Портал громадських експертів. [Електронний ресурс] Опубліковано 23.12.2017. Режим доступу: <http://education-ua.org.ua/articles/1105-akademichna-nedobrochesnist-u-vishchij-shkoli-yak-sistemna-problema>
29. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Пер з англ. 2019. 37 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://www.academicintegrity.org/wp-content/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf
30. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
31. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с. Юдін А. Пошукові системи світу, статистика 2018. Marketer. 06.06.2018. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://marketer.ua/ua/search-engine-stat-2018/>
32. Як третьокурсники складали міжнародний іспит з основ медицини (IFOM): відгуки студентів. Міністерство охорони здоров'я. Новини.
33. 23 липня 2019 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/jak-tretokursniki-skladali-mizhnarodnij-ispit-z-osnov-medicini-ifom-vidguki-studentiv>
34. Ярошенко Тетяна. Академічна нечесність та політична культура: порівняльний досвід (Україна – США). Освітній портал. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/student/studying/articles/2.html>

Інформаційні ресурси

1. Бахрушин В. Терміни та визначення у правовому регулюванні освіти. Освітня політика. Портал громадських експертів. Опубліковано 11.02.2016 р. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/609-termiini-ta-viznachennya-u-pravovomu-regulyuvanni-osviti>
2. Бухарестська декларація етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://infopedia.su/18x1e73.html>
3. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту» (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Закон України від 05.09.2017 №2145-VIII «Про освіту». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII «Про авторське право і суміжні права». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
6. Лист Міністерства освіти України 23.10.2018 № 1/9-650 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
7. Лист МОН 26.10.17 № 1/9-565 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/57798/
8. Лист МОН України 15.08.2018 № 1/11-8681 Рекомендації «Щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах». Автори О. Панич, О. Малишев, Ю. Каганов. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/akredytatsiya/instruktsiya/1-11-8681-vid-15082018-rekomendatsii-shchodo-zapobigannya-akademichnomu-plagiatu.pdf>
9. Лист МОН України 20.05.2020 № 1/9-263 Керівникам закладів вищої освіти «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti>
10. Лист МОН України 23.10.2018 № 1/9-650 Керівникам закладів вищої освіти «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти». [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
11. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників у Запорізькому державному медичному університеті. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://aspdoc.zsmu.edu.ua/upload/files/doslid/akademdobro/polozh_akadem_dobroch_ZSMU.pdf

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1 Види контролю:

- поточний;
- підсумковий.

8.2 Форми контролю:

Поточна навчальна діяльність здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Оцінка за заняття визначається як середня за поточний тестовий контроль, співбесіду на занятті, виконання практичного завдання, виконану самостійну роботу.

Оцінювання здійснюється відповідно до знань, умінь та навичок студента, які він демонструє на занятті та які він здобуває згідно з робочою програмою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Оцінку «5» або «відмінно» отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку «4» або «добре» отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку «3» або «задовільно» отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні

програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку «2» або «незадовільно» отримує студент, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Для дисциплін, формою контролю для яких є залік, оцінка базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та визначається за двобальною шкалою: «**зараховано**» або «**не зараховано**», а максимальна кількість балів за поточну діяльність становить **200** балів.

Розрахунок балів здійснюється за формулою СА (середня арифметична) : 5×200 .

Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 120 балів.

Загальна кількість балів, набраних студентом при вивченні дисципліни, конвертується в національну шкалу оцінювання за таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
170 – 200	відмінно
140 – 169	добре
110 – 139	задовільно
0 – 109	незадовільно

Кафедра подає роздруковану з АСУ паперову відомість із результатами заліку в деканат не пізніше наступного дня після дати останнього заняття.

9. Політика навчальної дисципліни

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Для цього потрібно взяти дозвіл у деканаті, вивчити відповідний матеріал та відвідати кафедру (ауд. 66) у день, коли приймаються відпрацювання. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід, коли студенти та студентки виконують завдання у формі невеликої театральної вистави, фотоколажів, віршів тощо.

Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та творчих фестивалях з предметного профілю. У весь професорсько-викладацький склад кафедри може здійснювати наукове керівництво.

Кафедра культурології та українознавства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько- науковий пошук.